

Hämeen kesäyliopiston toiminnan uudelleenjärjestely

60/00.01.00/2019

KH 23.04.2019 § 110

Maassa toimii 19 kesäyliopistoa. Yhdistykset pitävät yllä 12 kesäyliopistoa. Säätiöt pitävät yllä kahta kesäyliopistoa. Kunnat tai kuntayhtymät pitävät yllä kolmea kesäyliopistoa. Kymenlaakson liitto pitää yllä omaa kesäyliopistoa kuten Hämeen maakuntaliitto.

Hämeen kesäyliopiston toiminta alkoi vuonna 1972. Hämeen maakuntaliitto on nykyinen kesäyliopiston ylläpitäjä. Kesäyliopisto on alueellinen oppilaitos, ja sen toiminnassa korostuvat vapaasta sivistystyöstä annetun lain mukaisesti avoin korkeakouluopetus sekä alueen muihin osaamis- ja sivistystarpeisiin vastaaminen. Huomioon otetaan myös korkeakoulutettu väestö. Koulutusta järjestetään Hämeenlinnassa, Riihimäellä ja Forssassa.

Hämeen kesäyliopisto on toiminnaltaan maan viidenneksi suurin kesäyliopisto. Kesäyliopiston toiminnan rahoituksesta jäsenkuntien avustus on ollut 14 prosenttia. Kuntien rahoitusosuus on ollut noin euro asukasta kohti. Vuosittain kuntien maksuosuus on ollut n. 175.000 – 185.000 euroa. Toiminta on ollut taloudellisesti kannattavaa. Laskelmien mukaan kuntien osuus olisi jatkossa yhteensä 173.000 euroa. Forssan kaupungin osuus olisi 17.200 euroa.

Maakuntien perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi annetussa hallituksen esityksessä maakunnan tehtävistä todettiin, ettei opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää järjestämis lupaa edellyttävän koulutuksen järjestäminen kuulu maakunnan toimialaan. Tämän johdosta Hämeen liiton maakuntahallitus päätti selvittää kesäyliopiston uuden ylläpitäjämallin. Kesäyliopiston johtokunta suunnitteli kesäyliopiston uudeksi ylläpitäjäksi joko Hämeen ammattikorkeakoulu Oy:n tytäryhtiöksi perustettavaa yhtiötä tai kesäyliopiston ylläpitoa varten perustettavaa yhdistystä.

Hämeen liitto pyysi vuoden 2018 kesällä jäsenkuntiaan antamaan ylläpitäjämallien luonnoksia ja kesäyliopiston ylläpitoon sitoutumista koskeneen lausunnon. Kannanottoa pyydettiin erityisesti siihen, sitoutuuko kunta edelleen vuosittaiseen kuntamaksuun, onko nykyinen kuntamaksu edelleen mahdollinen, onko ylläpitäjämallilla vaikutusta sitoutumiseen, kumpaa ylläpitäjämallia kunta ehdottaa jatkovalmistelun pohjaksi ja onko kunnalla ylläpitäjämalleja koskevia erityisiä vaatimuksia tai ehdotuksia.

Kaupunginhallitus arvioi Forssan kaupungin puolesta antamassaan lausunnossa, että Hämeen kesäyliopiston olisi toiminnallisesti ja taloudellisesti järkevää olla jatkossa tiiviissä yhteydessä Hämeen ammattikorkeakouluun, joka toimii eri puolilla maakuntaa varsin monipuolisesti. Se on maakunnan elinvoimaisuudelle tärkeä.

Kaupunki ilmoitti sitoutuvansa kesäyliopiston toimintaan ylläpitomallista riippumatta, mutta se piti yhtiötä yhdistystä perustellumpana vaihtoehtona. Kaupunki piti tarkoituksenmukaisena perustaa ylläpitäjäksi Hämeen ammattikorkeakoulu Oy:n uusi tytäryhtiö. Kaupunki ehdotti tätä ylläpitomallia jatkovalmistelun pohjaksi yhdistyksen sijasta. Uusi tytäryhtiö toimintoinen monipuolistaisi kaupungin näkemyksen mukaan kokonaisuutta. Se olisi kaikkien oppilaitosten etu.

Kaupunki sitoutui alustavasti kesäyliopiston toimintaan nykyisen suuruisin vuosittaisin kuntamaksuin. Kaupunki edellytti, että mahdollista kustannusten kasvua pyritään hillitsemään ja että samalla pyritään saavuttamaan kustannussäästöjä. Kaupunki edellytti kesäyliopiston toiminnan jatkuvan myös Forssassa. Jatkuvuuden turvaamiseksi kaupunki piti aiheellisena kaikkien maakunnan kuntien osallistumista tulevaisuudessakin kesäyliopiston ohjaamiseen.

Hämeen liiton maakuntahallitus päätti vuoden 2018 marraskuussa ylläpitäjävaihdoksen valmistelutyötä jatkettavan maakuntauudistuksen etenemisestä riippumatta alkuperäisen aikataulun mukaisesti siten, että kesäyliopiston toiminta siirtyisi uudelle ylläpitäjälle vuoden 2020 alusta. Kokouksessa 18.2.2019 maakuntahallitus päätti, että Hämeen kesäyliopiston toiminta siirretään Hämeen ammattikorkeakoulu Oy:n perustamaan ja kokonaan omistamaan tytäryhtiöön. Samalla maakuntahallitus päätti esittää jäsenkunnille muutetun perussopimuksen hyväksymistä niin, että se tulee voimaan 1.1.2020 ja korvaa 1.4.2010 voimaan tulleen perussopimuksen.

Hämeen liiton jäsenkuntien valtuustojen täytyy muuttaa Hämeen maakuntaliiton, kuntayhtymän perussopimusta kesäyliopiston ylläpitämisen osalta ennen kesäyliopistotoiminnan siirtämistä uudelle ylläpitäjälle. Kesäyliopiston ylläpito poistetaan perussopimuksesta.

Kesäyliopiston uutta ylläpitämislupaa haetaan opetus- ja kulttuuriministeriöltä toukokuussa.

Kanta-Hämeen kunnat korostivat kesäyliopiston ylläpitäjämallista antamissaan lausunnoissa kaikkien kuntien mahdollisuutta osallistua kesäyliopiston toimintaan ja sen ohjaukseen.

Hämeen liitto on valmistellut aiesopimuksen, jonka pohjalta Kanta-Hämeen kaikki kunnat, Hämeen liitto ja Hämeen ammattikorkeakoulu Oy sopivat kesäyliopistotoiminnan palvelutasosta, alueellisesta

kattavuudesta ja jatkuvuudesta sekä kuntien osallistumisesta kesäyliopistotoiminnan ohjaukseen ja rahoitukseen kesäyliopistotoiminnan siirtyessä uudelle ylläpitäjälle. Maakuntahallitus hyväksyi aiesopimusluonnoksen kokouksessa 18.2.2019. Kesäyliopistotoimintaa koskeva varsinainen yhteistyösopimus tehdään sen jälkeen, kun kesäyliopistotoiminta on poistettu Hämeen liiton kuntayhtymän perussopimuksesta ja kun opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt luvan uudelle ylläpitäjälle.

Hämeen liitto on lähettänyt perussopimusmuutoksen ja aiesopimusluonnoksen jäsenkunnille hyväksyttäväksi. Kaupunki voi hyväksyä ne.

Muutettu perussopimus ja kesäyliopistotoiminnan järjestämistä koskeva aiesopimus, maakuntahallituksen kokouksen 18.2.2019 asiaa koskevat pöytäkirjanotteet ja Hämeen liiton saatekirjeet ovat liitteinä. (MP)

Kaupunginjohtaja: Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto

1. hyväksyy liitteenä olevan Hämeen maakuntaliiton, kuntayhtymän perussopimuksen
2. hyväksyy liitteenä olevan kesäyliopistotoiminnan järjestämistä koskevan aiesopimuksen ja oikeuttaa kaupunginhallituksen kaupungin puolesta hyväksymään aiesopimuksen perusteella tehtävän varsinaisen sopimuksen.

Päätös: Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.